

Parlementaire geschiedenis	Inwerkingtreding en overgangsrecht Wet vereenvoudiging beslagvrije voet
Per 1 januari 2021	

Wettekst:¹

ARTIKEL XXII. OVERGANGSRECHT WETBOEK VAN BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

1. Indien voor de datum van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel F, van deze wet beslag is gelegd op een periodieke vordering tot betaling waaraan een beslagvrije voet is verbonden, blijft de door de deurwaarder volgens het recht dat gold voor de datum van inwerkingtreding van dat artikelonderdeel vastgestelde beslagvrije voet van toepassing, tot het moment dat de beslagvrije voet door de deurwaarder of, in geval van samenloop van beslagen als bedoeld in artikel 478 de coördinerende deurwaarder opnieuw wordt vastgesteld op grond van een van de in artikel 475d, derde of vierde lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bedoelde situaties.

2. Artikel 475c, tweede tot en met vierde lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering geldt tot twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel E, van deze wet niet voor een beslag dat is gelegd voor de datum van inwerkingtreding van dat artikelonderdeel.

B

Na artikel XXIIIb wordt een artikel ingevoegd, luidende:

ARTIKEL XXIIIC. Regelgevende bevoegdheden voor de invoering

1. In afwijking van de artikelen 475da tot en met 475dc van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kunnen bij besluit van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid beslagleggende partijen worden aangewezen waarop artikel 475d van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zoals dat luidde op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze wet, van toepassing blijft tot en met 6 maanden na inwerkingtreding van dit artikel.
2. De partijen genoemd in het eerste lid kunnen worden aangewezen bij besluit van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid als zij een gemotiveerde opgave doen van de reden waarom zij gebruik willen maken van de overgangsperiode.

¹ [Stb. 2017, 110.](#)

Besluit tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding:²

De Wet vereenvoudiging beslagvrije voet, met uitzondering van de tweede volzin van het met in artikel I, onderdeel D, opgenomen nieuwe tweede lid, artikel XXIXA van de Verzamelwet SZW 2018, de artikelen XIII, onderdelen B, C, E, F, G, H, I, J en K, en XVIIIIC van de Verzamelwet SZW 2020 en het Besluit beslagvrije voet treden in werking met ingang van 1 januari 2021.

NOTA VAN TOELICHTING

Dit besluit regelt dat de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (Stb. 2017, 110), artikel XXIXA van de Verzamelwet SZW 2018, artikelen XIII, onderdelen B, C, E, F, G, H, I, J en K, en XVIIIIC van de Verzamelwet SZW 2020 en het Besluit beslagvrije voet op 1 januari 2021 in werking treden. Artikel XIII, onderdelen A en D, van de Verzamelwet SZW 2020 zijn reeds in werking getreden. Artikel XXIXA van de Verzamelwet SZW 2018 en artikelen XIII, onderdelen B, C, E, F, G, H, I, J en K, XVIIIIC van de Verzamelwet SZW 2020 wijzigen het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zoals dat komt te luiden nadat de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet in werking is getreden. Voor de volgorde van inwerkingtreding is de datum van vaststelling van de regeling bepalend.

Memorie van toelichting³

(...)

Overgangsrecht

Beoogd wordt te komen tot een overgangsrecht waarbij deurwaarders een overgangsjaar wordt geboden om tot het opnieuw vaststellen van de beslagvrije voet bij (de op de datum van inwerkingtreding) lopende beslagen te komen. Het overgangsrecht creëert in die zin een overgangsregeling, als het gaat om de van toepassing zijnde beslagvrije voet. De werking van de beslagvrije voet is breder dan beslagen alleen, waardoor de overgangsregeling evenzo voor voor inwerkingtreding van dit wetsvoorstel ingezette verrekeningen of vorderingen op basis van artikel 19 IW 1990 geldt.

Daarnaast regelt het tweede lid voor beslagen die voorafgaande aan inwerkingtreding van dit wetsvoorstel in strijd met de ten tijde van de beslaglegging nog niet vigerende volgorde regeling zijn gelegd, dat zij gedurende de overgangstermijn, voor zover de op basis van de beslagvrije voet beschikbare afloscapaciteit dit toelaat, wel nog kunnen worden uitgewonnen. Vanaf het moment dat de 12 maanden termijn is verstreken, zullen zij echter als nietig worden aangemerkt, wat inhoudt dat zij voor de periode na verstrijken van de genoemde termijn elk rechtsgevolg missen. (*Schuldinfo: 'nietig' is uiteindelijk aangepast in 'vernietigbaar'*)

Ten overvloede zij opgemerkt dat het kabinet zich ervan bewust is dat de voorgestelde wijziging binnen artikel 478 Rv tot gevolg kan hebben dat de derdebeslagene indien sprake is van meerdere lopende beslagen op basis van de nieuwe regeling aan een andere partij zal moeten afdragen. Hier geldt echter dat het aan de beslagleggende partijen onderling is om af te stemmen of en zo ja, hoe en per welke datum de betaalrichting dient te wijzigen. Voor de derdebeslagene zelf blijft, op basis

² [Stb. 2020, 499](#)

³ [Kamerstukken II 2016-2017, 34628, nr. 3.](#)

van artikel 478, tweede lid (oud)/derde lid (nieuw), Rv gelden dat ook wanneer hij aan een andere beslagleggende partij heeft betaald, sprake is van een bevrijdende betaling.

Artikelsgewijs

(...)

ARTIKEL XXII. OVERGANGSRECHT WETBOEK VAN BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

In dit artikel wordt het overgangsrecht geregeld met betrekking tot de vereenvoudiging van de beslagvrije voet in Rv. Uitgangspunt bij dit overgangsrecht is dat met ingang van de inwerkingtredingdatum van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet alle lopende en nieuw te leggen beslagen dienen te voldoen aan het nieuwe recht (onmiddellijke werking). Voor lopende beslagen is op twee punten in uitgestelde werking voorzien, te weten bij de berekening van de beslagvrije voet en bij het hanteren van de verplichte volgorde bij het leggen van beslag op een periodieke vordering tot betaling. Voor de berekening van de beslagvrije voet geldt dat de coördinerende deurwaarder de onder het oude recht vastgestelde beslagvrije voet mag blijven hanteren totdat een van de in artikel 475d, vierde lid, Rv bedoelde situaties zich voordoet. Dit betekent dat in het geval de coördinerende deurwaarder met redenen omkleed wordt geïnformeerd over een structurele wijziging van omstandigheden die onder het nieuwe recht van belang is voor de vaststelling van de beslagvrije voet, hij gehouden is de beslagvrije voet opnieuw vast te stellen volgens het nieuwe recht. In ieder geval na twaalf maanden (of zoveel eerder als gebruik wordt gemaakt van verkorting van de periode bij algemene maatregel van bestuur) dient de beslagvrije voet opnieuw te worden vastgesteld volgens het nieuwe recht.

Onder het nieuwe recht dient er een volgorde te worden gevolgd bij het leggen van beslag op periodieke vorderingen tot betaling. Lopende beslagen hoeven hier pas twaalf maanden na inwerkingtreding van de wet aan te voldoen. Naar verwachting zullen de meeste beslagen na twaalf maanden zijn afgehandeld zodat de administratieve lasten beperkt zullen blijven.

Op grond van de overgangsbepaling voldoen alle beslagen na twaalf maanden geheel aan het nieuwe recht. Een in strijd met de wet gelegd beslag is nietig.

(...)

Verzamelwet SZW 2020

Nota van wijziging⁴

(...)

Onderdeel 14 (artikel XVIIa: Wet vereenvoudiging beslagvrije voet)

(...)

⁴ [Kamerstukken II 2019-2020, 35494 nr. 6](#)

Onderdeel B (artikel XXIIIC)

In haar brief van 29 mei 2020 (Kamerstukken II 2019/20, 24 515, nr. 532) inzake voortgang implementatie van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (WvBVV) heeft de toenmalige staatssecretaris aangegeven in de WvBVV de mogelijkheid te willen opnemen van een overgangstermijn. Met deze overgangstermijn kan bij organisatieonderdelen – indien dit nodig mocht blijken te zijn – de WvBVV binnen een beperkte overgangperiode van 6 maanden gefaseerd worden ingevoerd.

De introductie van een overgangperiode acht het kabinet wenselijk nu niet de zekerheid bestaat dat alle beslagleggende partijen op de voorziene inwerkingtredingsdatum de WvBVV volledig kunnen uitvoeren. De meerderheid van de grote uitvoerders lijkt per 1 januari 2021 wel gereed, waardoor ook de overgrote meerderheid van de schuldenaren op die datum een betere borging van het bestaansminimum zal ervaren. Bij een aantal organisatorische onderdelen binnen de keten (gemeenten, waterschappen, het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen en de Sociale Verzekeringsbank) vraagt een verantwoorde implementatie echter waarschijnlijk iets meer tijd. Door de mogelijkheid te bieden van een overgangperiode wordt voorkomen dat inwerkingtreding van de WvBVV voor de gehele keten moet worden uitgesteld. Welke voornoemde partijen gebruik zullen maken van de overgangperiode, waarin ze de beslagvrije voet zullen berekenen op basis van de regels van voor de inwerkingtreding van de WvBVV, wordt bij besluit van de Minister bepaald.

Nota naar aanleiding van het verslag⁵

De leden van de CDA-fractie vragen aan de regering of zij voornemens zijn te besluiten om een beslag leggende partij uitstel van implementatie te verlenen. Zo ja, welke risico's brengt dit dan met zich mee voor het UWV?

Deze leden vragen aan de regering of het klopt dat het mogelijk is dat er verschillende momenten zijn waarop partijen de wet gaan implementeren. Betekent dit dan ook dat het UWV met een verscheidenheid aan afspraken met diverse partijen rekening moet houden? Deze leden vragen of hierdoor niet een onnodig risico ontstaat doordat niet duidelijk is welke partij wél en welke partij niet over is naar de nieuwe werkwijze, onrechtmatige gegevenslevering plaatsvindt.

De leden van de CDA-fractie vragen aan de regering indien partijen zoals gemeenten per 1 januari 2021 nog niet gereed zijn, burgers problemen kunnen ondervinden bij de vaststelling van de vereenvoudigde beslagvrije voet. Klopt het dat burgers die aanvullende gegevens aan willen leveren, dit wel kunnen doen bij de betreffende partijen en deze partijen kunnen dit verwerken, maar dat andere beslag leggende organisaties hiervan geen kennis kunnen nemen? Zo ja, kan de regering aangeven hoe dit probleem opgelost kan worden?

Vooraf kan worden opgemerkt dat de door de leden van het CDA gestelde vragen zich toespitsen op de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet. De antwoorden zijn daarom ook gericht op de in het wetsvoorstel opgenomen wijziging van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet in het kader van de geïntroduceerde overgangstermijn (Artikel XVIIa).

⁵ [Kamerstukken II 2019-2020, 35494 nr. 8](#)

De eerste vraag die de leden stellen ziet op de situatie dat de derde beslagene (de partij die uitvoering geeft aan het beslag, denk aan een werkgever of uitkeringsinstantie, hier meer specifiek het UWV) wordt geconfronteerd met meerdere beslagen bij dezelfde persoon waarbij de beslagleggende partijen van elkaar afwijkende beslagvrije voeten hanteren. Het huidig recht schrijft niet dwingend voor hoe een derde beslagene met deze situatie moet omgaan. Hij is daarbij wel aansprakelijk indien te weinig wordt afgedragen. In dat licht is bij UWV de door de Nationale ombudsman gewraakte praktijk ontstaan.

Met de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet wordt de coördinerende deurwaarder (CDW) geïntroduceerd. De CDW is het aanspreekpunt voor zowel de schuldenaar als de derde beslagene als het gaat om de beslagvrije voet en het is dus ook de door de CDW gecommuniceerde beslagvrije voet die bij de uitvoering van het beslag moet worden gehanteerd. Met de overgangstermijn wordt de mogelijkheid gecreëerd dat een door Onze Minister aangewezen beslagleggende partij nog kortstondig de beslagvrije voet op basis van het oude recht berekent. De regels rond de coördinerende deurwaarder worden hierdoor niet geraakt en treden onverkort in werking.

De leden van de CDA-fractie vragen aan de regering of zij voornemens zijn te besluiten om een beslag leggende partij uitstel van implementatie te verlenen. Zo ja, welke risico's brengt dit dan met zich mee voor het UWV?

Zoals in de brief van 29 mei 2020 inzake voortgang implementatie vereenvoudiging beslagvrije voet en verbreding beslagregister al aangegeven speelt bij een aantal partijen dat aansluiting in het laatste kwartaal van 2020 op de centrale voorziening onwenselijke risico's met zich meebrengt. De overgangstermijn biedt deze partijen de mogelijkheid om aansluiting binnen een verantwoord tijdsbestek te realiseren, zonder dat de inwerkingtreding voor de gehele keten moet worden uitgesteld.

Voor UWV blijft onverkort gelden – zoals hiervoor geschetst – dat zij vanaf datum inwerkingtreding de beslagvrije voet van de CDW dient te hanteren. De CDW is daarbij de partij waaraan zij afdraagt. Krijgt zij een verzoek tot wijziging van de afdrachtrichting dan zal dit worden gecombineerd met een mededeling van de vanaf dan te hanteren beslagvrije voet. Aan UWV is in deze enkel om te controleren of de wijziging van de afdracht in lijn is met de wet.

Deze leden vragen aan de regering of het klopt dat het mogelijk is dat er verschillende momenten zijn waarop partijen de wet gaan implementeren. Betekent dit dan ook dat het UWV met een verscheidenheid aan afspraken met diverse partijen rekening moet houden?

Indien partijen gebruikmaken van de overgangstermijn krijgen zij daarmee de bevoegdheid om bij de vaststelling van de beslagvrije voet nog een beperkte termijn de «oude» regels te gebruiken. Daarmee ontstaat een situatie waarbij een beperkt aantal partijen een deel van de wet pas op een ander moment implementeert. Daarbij zij opgemerkt dat 2021 zonder meer een overgangsjaar vormt, nu voor vóór inwerkingtreding gelegde beslagen geldt dat zij binnen 12 maanden in lijn met de nieuwe regelgeving dienen te worden gebracht. Niet voorkomen kan worden dat schuldenaren daarom in 2021 nog deels met op basis van oude wetgeving vastgestelde beslagvrije voeten te maken hebben.

De derde beslagene speelt verder geen rol bij de vaststelling van de beslagvrije voet. Zoals aangegeven, is deze derde (waaronder UWV) gehouden aan de door de CDW gehanteerde beslagvrije voet. Hij is daardoor geen partij in afspraken die ervoor moeten zorgen dat de burger daar waar mogelijk met een op basis van de nieuwe wet vastgestelde beslagvrije voet te maken krijgt.

Deze leden vragen of hierdoor niet een onnodig risico ontstaat doordat niet duidelijk is welke partij wél en welke partij niet over is naar de nieuwe werkwijze, onrechtmatige gegevenslevering plaatsvindt.

Partijen, die gebruik maken van de overgangstermijn, zullen bij besluit van Onze Minister worden aangewezen. Dit besluit is openbaar te raadplegen.

De leden van de CDA-fractie vragen aan de regering indien partijen zoals gemeenten per 1 januari 2021 nog niet gereed zijn, burgers problemen kunnen ondervinden bij de vaststelling van de vereenvoudigde beslagvrije voet. Klopt het dat burgers die aanvullende gegevens aan willen leveren, dit wel kunnen doen bij de betreffende partijen en deze partijen kunnen dit verwerken, maar dat andere beslag leggende organisaties hiervan geen kennis kunnen nemen? Zo ja, kan de regering aangeven hoe dit probleem opgelost kan worden?

De informatievoorziening over de beslagvrije voet loopt via de CDW. De CDW is het aanspreekpunt voor de schuldenaar als het om de hoogte van zijn beslagvrije voet gaat en andere partijen dienen de schuldenaar ook naar de CDW te verwijzen. Extra informatie vanuit de schuldenaar die de CDW gebruikt bij de vaststelling van de beslagvrije voet kunnen die andere beslagleggende partijen (ex. artikel 475i, vijfde lid, Rv) dan weer opvragen bij de CDW. Bovengeschetst probleem speelt dus niet.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

W. Koolmees